

مستطابق

محل مطبعه داراره :

جفال اوغانده امنیت
صندوقی جوارنده
شنگول یقوشنده
۲۲ نومرو

اظهار :

مسلكمزه موافق آثار
جدیه مع المنونیه
قبول اولنور
درج ایدلهین آثاراعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات ، تاریخ ، ریاضیات ، و غیره ، احوال و شئون اسلامیه در بحث ایبر در هفته بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسی :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تاسیسی

۱۰ تموز ۱۳۲۶

در سعادته نسخی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

آبونه بدلی

مملک عثمانیه ایچون	سوله کی	اتی ایلی	غروش
۶۵	۶۵	۳۵	۳۵
۶۰	۶۰	۳۰	۳۰
۱۷	۱۷	۹	۹

عدد : ۱۱۲

۲۳ شوال پنجشنبه ۱۵ تشرین اول ۱۳۲۶

بشنجی جلد

عموم انقصاب

فرانسه ده تیموریول عملیه سی ترك اشغال ایتیش ، صوکره اولنره پاريسك ير آتی تیموریولی ایشجیلری ، الکتریک تنویرات شرکتی عملیه سی ، حتی طاشجی ودولکرلرده قاتلمشیر ؛ برقاچ کون فرانسه ده سیاحت پک کوچاشمش ؛ برقاچ کیجه پارسک بویوک جاده لری . بویوک قهوه لری ، تیاترولری قارا کلقده قالمش ، الکتریک کوز قماشدیران ضیاسنه آیشقین فرنگار ، کورموم آیدنغیله اداره مصلحت ایتیشیر . بوتون بوحوادتی کونده لک غزته لک تلغراف سوتولننده علی العجله او قویوب کچک . فقط بیلمم ایچمزدن نه قدر کیشی ، اووقایعه لزومی درجه سنده اهمیت ویردی ؟

انسان دائما ایشتدیکنه کوردیکله معناویریر ، قیمت بجر . استانبوللیرک چوغی ، « غره » دنیایمی ایکی سنه اولکی اوافق تفک ترك اشغاللری خاطرلر . عمومی بر ترك اشغالک قوت ودهشتی ایجه اکلایه بیلمک ایچون ، ایچنده بولنش اولماق لازمدر . بن ، مع التاسف ، اوسعادته مظهر اولانلردنم . ۱۹۰۵ سنه سی تشرین اول ترك اشغال عمومیسنده ، روسیه نك مراکز مهمه سنندن برنده بولنیوردم . تیموریول و تلغراف عملیه سی ایشلرینی بر اقایر بر اقاماز ، شهریمز بوتون دنیا ایله مناسباتی منقطع بر جزیره اوقیانوسه دوندی : بریره کیده میوردق ، کیمسه کله میوردی ، مکتوب کونده ره میوردق ، تلغراف چکه میوردق ، هیچ بر طرفدن خبر آلامیوردق ... شهر اولجه موجود ذخیره وارزاقی ایله قالمشدی ؛ کرک بوموجود و کرک جوار کوی و قصبه لردن آت و قیزاقله کتیره بیله جک ارزاق و ذخیره احتیاججه طول مدت کفایت ایدمه جکدی . ترك اشغالک اوچنجی کونی ، اون بتیور ،

ات بتیور ، چای وشکر بتیور شایعه لری شهری قابلا دی و درحال بونلرک فیاتی فیرلادی . او آزالق شهر ایشجیلرندن بر قسمی ده « غره » یادی : تراموا یلر طور دی ؛ غاز و الکتریک فنارلری سوندی ؛ بعض دکالز قبانندی ؛ محلی غزته لر چیقمازا اولدی . اولجه روسیه نك دیکر شهرلرنده نه اولوب بتدیکندن خبر آلامیوردق ، محلی غزته لر کسلمه . سیله آرتق شهرده کی وقایعی ده بیلمز اولدق . سوقا قلیرمز ، کیجه لری ، اون بش یکر می سنه دنبری بوسبوتون اونوتدیغمز غازلامه لری ایله کویا تنویر اولنیوردی . شهر مادی و معنوی ظلمته باطمش دیمکدی . تیموریوللرله ، تلغراف عملیه سننک و برقاچ یرلی مؤسسسه ایشجیلرینک ترك اشغالی ، شهریمز . هیأت اجتماعیه منزی ، درحال ، مدنیتجه یاریم ، بلکه ده بر عصر اولنه کیری یه چویرمشدی .

چوق کچمدی ، پک قورقنچ بر خبر ، بوتون شهری ییلا دیرمه اورولمشه دوندیردی : فرونجیلرده ترك اشغال ایدنیورمش . دیمک اکمکسز قاله جغز ، آج قاله جغز ! .. بو تهید آلتنده یکر می درت اوزون ساعت تیره دک ؛ اما برکت ویرسون طوغری چیقما دی . اگر بوده طوغری چیقسه ایدی و صوکره « غره » ده اوزاسه ایدی ، حلمز پک یمان اوله جقدی . مدنی مملکتلرک شهرلرنده بوتون حیات و معیشت تقسیم اعمال تمی اوزرینه قورولمشدر ؛ اوله ابتدائی جمعیتلرده اولدینی کبی ، هرکس ویا هر عائله کندی حوایح ضروریه سنی کندی احضار و ادخار ایتمز . اولریمزده ییه جک ، ایچه جکه دائر حاضر لغمز هان هیچ یوقدی .

واقعا روسیه نك ۱۹۰۵ ترك اشغال عمومی بش آتی کوندن فضله سورمدی و معنای تامیله ترك اشغال عمومی (غره و ژنرال) ده اولمادی ؛ زیرا روسیه ده موجود عملیه نك هپسی « غره » اشتراک

ايتك شويله طورسون ، يالكىز بر صنعتك ، مثلاً تيمور يوللرينك بالجه عمليه بيله ايشلرينى ترك ايتمه مشلردى ... بونكه برابر ، حكومت عمله نك مطالباتندن بر جوغنى قبول ايدرك ، « غره و » ي طورديرمه يه مجبور اولدى . اوروپا هيات اجتماعيه لرى ، بر قاچ كون سورهن بر تيمور يول وتلغراف غره وينه طيانا نازلر . مدنيت حاضره تيمور يول وتلغرافمز يشا يماز . تلار ورايار ، مملكتلرك حقيقه سكيلرلى وطهارلريدن . بوسكيلر ، طهارلر قويدى ، مملكت اولور . تيمور يوللرك وتلغرافلرك بر كون ايشله ميسى ، مملكته ، ميليارلره حساب ايديله جك زيانى انتاج ايدر . بو جهته مدنى دولت لردن هيچ بريسنك هيچ بر حكومتى تصور اوله مازكه ، تيمور يول ويا تلغراف عمله سنك بر هفتلق عمومى بر ترك اشغالنه قارشى ترك سلاح وحتى ترك موقع ايتمه سين ... روسيه حكومتى ، او متانت شدتيله معروف چارلق حكومتى ، روسيه نك فعاليت اقتصاديه سى ، غربى اوروپا دولتلى درجه سنده اولمدينى حالده بيله ، تيمور يول وتلغرافلرك عمومى يه قريب ترك اشغالى كورير كورمز ، بك چابوق يلكتلى صويه اينديرمشدى .

روسيه اختلالى اولنجه يه قدر بعض متفكرلر ، مدنى ومنتظم مملكتلرده موجود حكومتلره قارشى قيامك آرتق غير ممكن اولدينه قانديلر . اون طقوزنجى عصر ك ربع اولنده واورته سنده بوتون اوروپايى باروت دومانلريله قابلايان اختلاللر ، آرتق تكرر ايدمه يه جك دنيليوردى . چونكه حكومتلرك النده ابي تعليم و تربيه كورهش عسكله سريع آتشى طوپلر ، مكرر آتشى تفكلىر واردر . حكومت عليه قيام ايديه جك اهالى ايسه نه عسكلر كى تعليمى ونظامليدر ونده اويله مكملى اسلحه ايله مجهزر .

۱۸۳۰ و ۱۸۴۸ اختلالارنده بك چوق ايش كورهن باريقارلرك ايسه ، اسلحه جديده اوكنده هيچ حكملرى يوقدر . بوفكر ، بر حقيقت مثبته كى مكاتبده او قوديلن تاريخ كتابلرينه بيله كيرمشدى لكن يكرمنجى عصر ، تا ايلك سنه لرنده بو ظنى وقايعيله تكذيب ايله مشدر . روسيه اختلالى ، ولو موقت اولسون ، حكومت چاريه يي يكدى . كچه اهالينك النده سريع آتشى طوپ و مكرر آتشى تفكلى يوقدى ، اما ديكر بر قوت ، اونلرك جمله سنندن ده صاغلام بر قوت واردى : قوه سى ... بوكون ممالك مدنيه ده عمليه اردوسى عسكلر اردوسندن بالقوه ، ده زورليدر : طوپ نه قدر بيوك چاپل اولورسه اولسون ، آتشيله نهايت بر ايكي اوى ييقوب بر قاچ بويوك آدمى اولديره بيلور ؛ حالبوكه تيمور يول عمله سنى ترك اشغاليه بر قاچ كون ايچنده بر مملكتى ييقوب بر صنف اهالى يي ، سرمايه دارلى (قاپيتالستلى) محو ايديه بيلور !.. شمدى آرتق شهرلرك بر بيغين قالدريم طاشلريله قورشونه قارشى باريقار ياپلمه يه احتياج قالمشدر ؛ مملكتك بوتون شمندوفر تيمورلى ، تلغراف تللىر ؛ اختلاللرك واسطه مدافعه سى اولمشدر . . باريقارلردن كچيله بيلور ؛

فقط تيمور يوللرك انقطاعيله حاصل اولان مسافات ناصل طى اولنه بيلور ؛ اليوم عمليه اردولرينك تربيه وانتظامى ده ، اكثر ممالك متمنده ده ، هاه زمانمز عسكلركك وطنى اولان آلمانيله ، عسكلر اردولرينك تربيه وانتظامندن بك ده دون دكلدر . آلمان عمليه اوردولرى ، به بل ، زهنكر قوانداسى آلتنده ؛ مولتسكه ورونك عسكلرلردن ده آرمهارتله حركت ايتيور . ديمك ، كچن عصرده قوللانيلن سلاحلردن ده مؤثر سلاحلره مجهز بر صنف اهالى واركه سلاحنى ابي استعمال ايديه بيلسه ، حكومته دائماً غلبه چاله بيلور .

لكن بو غوغا نهدر ؛ نچون بر صنف اهالى حكومتلردن نا خوشنوددر . بو حاضرلقلره بو ترتيباته ، بو « غره ولره » نه سبب وار ؟

مدنيت حاضره جه بزدن يوكسك ، بزدن ايلريده طوران ممالك غربيه اهالى سى آراسنده ، او مدنيت بك درين اوچوروملر قازمشدر . غرب اهالى سى ، يكدى بگردن غايت متفاوت بر قاچ صنفه آريلير . فرانسه نك بوتون رسمى ديوارلرينه « حریت ، مساوات ، اخوت » كچللى بويوك حرفلره قازيلمش اولمسنه رغماً ، اوراده اجتماعى مساواتدن اثر بيله يوقدر ؛ اخوت ايسه بوش ، قوف ، معناسز بر لافدن عبارتدر . شرقده ، مثلاً توركيه ده ، بر كويه ، بر قصبه يه ، حتى بويونك بر شهره كيدلسه ، اورانك بكى ، اغاسى ، رنجبرى ، آراسنده كى فرق اجتماعى او قدر كوزه چارپماز : اولرى ، ييوب ايچه جكلرى ، كينوب قوشانه جكلرى ، وسايط سوير وحركتلى ، اكلنجكلرى ، هان عينيدر . بلك آغانك نه اوطوموبيل واردر . نده ياطى ؛ رنجبر ايسه ، شويله بويله قفاسنى صوقه جق بر قلبه يه مالكدر .

ذاتاً ، بكك ، آغانك قوناغى ده او قلبه نك بر آز ده بويوكجه سى ، بر آزدها حاليجه سيدر . مدنيت حاضره ، هيات اجتماعيلرى يوكسك بركن صنوف آردسنده كى فرق مقدارينى حاليله محافظه ايتمه مش ، زنكيلنر ، بكار ، آغالر يوكسكجه يوكسك مشلر ؛ فقرا ، رنجبر ، ايشجى بك آز ترقى ايتمش ، حتى بعض جهتلرجه دوشمش ، آچلمش ؛ بويله جه آرا آچلمش ، دريناشمش ، عادتاً بر اوچوروم اولمش : غره شهر عمله سنك اكثر يتاه يرى ، يوردى يوقدر ؛ بوتون كوتى يامعدن اوچاقلرنده ، ير آلتنده صو ايچنده تزه يهرك ياخود قابريقه لرده ، اعمال تخانه لرده جهنمى بر آتش اوكنده قاوريلارق كچير ؛ كيجه لرى ايسه متعفن وراطب بودرولمده ، باشنى راقى ايله آپسنت ايله او يوشديره رق ، كويا اويور . عمله نك بر چوغنده عائله حياتى بيتمشدر ، حيوان ناطقه انسانلق سوسى ويرن قيوداتك اكثريسى بولنرده جوزولمشدر . عمله نك معاشى كنديسنى آنجق كوني كونه كچنديره بيلور . اختيار ، عليل ، ايشه يارماز اولدىمى ، قيريق بر ماكنه پارچه سى كى ، سفالت چامورى ايچنده سورونمه يه محكوم قاليور . ايسته شو عمله نك كوز اوكنده سرما .

عمله‌نك حكومتى قور! زمانمزك هيئات اجتماعيه لرى ده سرمايه دارلق تملارينه مستنددر . يالكز حكومتلك تبدلى ده غايه مطلوبه ايرشديرمز؛ هيأت اجتماعيه لرك شكلى ، تعضوى تبدل ايمه ليدر . كهنه ، پيرامش ، زوالى قريب ، سرمايه دارلق هيئات اجتماعيه سنى تاملندن ييق ، يرينه حقيقى مساوات ، حقيقى حرريت ، حقيقى اخوت اوزرينه مستنديكى جمعيت اشتراكيه بنائت ! فقط بوعظيم انقلابك حصوليچون ، اتحاد لازمدر ؛ عمله لرى ، اى « بوتون دنيا نك عمله سى برلشكز ؛ » انجق بو بو اتحاد سايه سنده مقصديكزه ايريشرسكز

بوندايى ، بوعوتى ايدن مقتصدىن اشتراكيون ، جمعيت اشتراكيه نك تاسيسنه خدمت ايمك اوزره متنوع وسايط ارانه ايتمشلردى كه بونلردن بريسي ده عمومى تعطيل اشغاللار ، « غره وژنرالار » ايدى . قرن حاضر ك ابتدالرينه قدر ، تعطيل اشغاللار شمدي كورديكمز اهميت عظيمه يى هنوز حائز اوله مامشاردى . صوك سنه لرده تعطيل اشغاللار كيتدكجه صيقلاشيور . روسيه غره وى بوسلاحك درجه دهشتى يارو اغياره تسليم ايتديردى . عمله جمعيتلرينك افرادى ، انتظامى سنه دن سنه يه آرشيور . آلمانانك بعض قرالقلارنده ، مثلاً ساقسونياده افراد اهالينك اكثريت عظيمه سى عمله در ، اشتراكيونلدر . اكر عمله نك اتحادى ، تعضوى ده از ياده ترقى ايدوب ، بوتون ممالك مدنيه ده مشتركا دكل ، حتى يالكز بر مملكتده حقيقى بر تعطيل اشغال عمومى يابا بيلور وبونى بر مدت دوام ايتديرمه يه موفق اولورسه ، تشكيلات حاضره اجتماعيه ، اشكال حاضره حكومات ، در حال ديكشور . شمدي همان هرگون ، اوتهدن بريدن استخبار اولونان . تعطيل اشغاللار ، بو انقلاب عظيمك پك چوق كچكمه يه جكنه علائم و اشاراتدر . فورطنه قوماندان افكك ك اوزاق كينارلارنده قره قره بلوطلر طوبولانير ؛ كورينور كورنمز صولغون شمشكلر چاقار ؛ ايشيديلور ايشيديلمز حفيف كوك كورلتيسى كلور

بز شر قليلر بوفورطنه نك قوم سنى ايستمه لمي يز ؛ - هاى هاى ! چونكه شرق متفكر ، بوتون حياتنده مفتون حق وعدالت قالمشدر . عدالت مجردي كوكدن يره اينديرمك ايستمه ين شرق اولمشدر . انسانيتك پيغمبرلرى ، منجبرلرى هب شرقدن ظهور ايتشدر . زمانمزك ثروت وسعادتن محروم ، مواعيد قديمه تسليتبخشايه اعتقادسز كتله سفياه مساعيسنه ضيادار بر استقبال نجات كوستره رك فلاكت روزمره لرى تهوينه چالشانلرك امام اعظمى طبقى اسكى دن اولدينى كى ينه بر شر قليلدر ، بر ساميدر . !

ثانياً غربك انقلاب اجتماعيسى ، شرق اهاليسنه هيچ اولمازسه بر مدت سربست نفس آلديريز ؛ زيرا اوروپا سرمايه دارلغك كيجه لى كوندوزلى چاليشديرديني ايكي كوله سندن بريسي غربك عمله سى ايسه ، ديكرى ده شرقك بوتون اهاليسيدر

آ. ي .

به دار ، پارماقلى رنده الماسلر پارلايان يوزوكلر ، كونده بر قاچ دفعه ديكشديريان بياض كوملك ، قان فيشقيران بر چهره استهزا ايدر كى دكش طورير . سرمايه دار ، هرگون ، ايكي اوچيوز عمله سنى فرح فرح كيندييه جك بر مصرفله يشار . بونك همان هيچ بر ايشي بوقدر . يازى اسويچره نك يابلارلارنده ، شمال دكزلرينك دكز حاملرنده ، قيشى ايتاليانك جنوب ساحلرنده ، مصرده ، ياخود بيوك شهرلر ك تياترو ، قونسرو بابلارنده كچيرر . اك بيهوده شيلره اك چوق پاره ويرمك دن قاچينماز ، بر كميسى بر قاچ او طوموبيللى واردر ، متره سنك يالكز بر شاپقه سنه سكز اون بيك غروش ويرر ، اچلارنده بانقوت ايله چيناره ياققدن لذت آله جن قدر بودلالر بيله بوانهر . . . بونلرك حياتلرى تمادى ذوق وصفادر ، مالك اولدقلى شركت اسهامنك تمتع وفائضى بونلرى ، بلا تعب يشاردير ، كيدر . . .

عمله ، بومثل سعى ، نظرنده عظالتله ثروتى تجسيم ايدن سرمايه داره بوكون ، غير قابل اطفا بر آتش غيظ صاحبان كوزلرني دكش ، اونى يمكه حاضردر ؛ « شمديكى قيام وعصيانلرك منبع روحيدي ، اشاعى صنفلك كوزلرني قماشديره حق صورته يو كسك صنفلك اظهار ايتدكلى دبدبه وسفاهندن . ثروتك تامين ايدجه كي تصور اولونان سعاده بر عطش شديد ، سرمايه دارلره قارشى محرق بر حسد ، وحشى بر كين ، ايشته بومنبعدن نشات ايديور ؛ ضرب مملك ديديكى كى ، برى بيربرى باقار ، قيامت اوندن قوپار . . . عمله ، ذاتاً سرمايه دارلره تسكين اولونماز بر عداوت اسله يوب طورير كن اوتهدن بر طاقم مقتصدلر ، متفكرلر چيقديلر او كا ديديلر . كه : بوتون بو ثروت وسامان ، بوتون بودديه وحشمت ، بوتون بو ذوق وسفاقت ، سنك آين تركدن ، سنك سعى تعب آوركدن چالينوب وجود بولمشدر . سن ايشليورسك ، فقط سنك سعيك قيمتى تماماً اوده نميور . واواوده نمه مش سعى قيمتيدركه بوايشسز وتبلى آدملره تمتع ديه طاغيديايور . سن چاليشديغك حالده ، آجسك ، چيلاقسك ؛ اونلر چاليشمادقلى حالده لزومندن بيرك كره ، مليون كره فضا له ثروتلرني ناصل صرف ايدوب بيترمكده مشكلات چكيورلر . سن سعيك قيمتى تماماً تاديه ايتديره بياسه ك ، آچلقدن ، سفالتدن قورتولورسك ، بوعاطل سفيلرده اورتهدن قالقار . ثروتى خلق ايدن سعيدر . سعى مقابلى اولمايان ثروت ، ثمره سرققدر . سن سعى ايله ثروتى ايجاد ايديورسك ؛ محافظه سنى ده بيل ؛ شمدييه دكين چالمنش آچقلىرىكي ده اسه ترداد ايت ؛ بو ايشاه مدن بيهن ، سنك صرتكده يشايان طفيليلرى ، سرمايه دارلرى ، اورتهدن قالدير ؛ بونلرك حياتى ، سنك غفلتك ، حقكدن بخبر قالمك سايه سنده حلا دوام ايديه بيلور . غفلتدن اويان ؛ حقى بيل ؛ قانى امان طفيليلردن قورتول ؛ - لکن شمدي موجود حكومتلرى سرمايه دارلر اللرينه كچيرمشلر ، رأس كاره كندى خدمتچيلرني او طور تمشلردر . استبداد مشروطيت ، جمهوريت ، نه ناملره ياد ايديلورسه ايديلرسون ، حكومات حاضره سرمايه دارلرك مالنه خادم ، اونلرك منافعنى مدافعه يه ماموردز . سرمايه دارلغك (قاپيتاليسمك) بويونديرىندن قورتلمق ، اسارتندن خلاص اولمق ايسته رسه ك ، موجود حكومتلرى دوير ، يرلرينه ارباب سعيك ،